

บทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา กรณีศึกษา
ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2566

THE LEADING ROLE OF DEPUTY DISTRICT CHIEF IN DRIVING THE SUSTAINABLE VILLAGE
PROJECT CASE STUDY IN KHOK SUNG DISTRICT SA KAEO PROVINCE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration in Public Administration
Department of Public Administration
Faculty of Political Science
Chulalongkorn University
Academic Year 2023

หัวข้อสารนิพนธ์

บทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

โดย

นายชิตพล อินถพิงศ์

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุลณี เทียนไทย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ศิริประกอบ)

..... กรรมการ
(ดร.จิราพร เหล่าเจริญวงศ์)

ชิตพล อินถพิงศ์ : บทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว.
(THE LEADING ROLE OF DEPUTY DISTRICT CHIEF IN DRIVING THE SUSTAINABLE VILLAGE PROJECT CASE STUDY IN KHOK SUNG DISTRICT SA KAEO PROVINCE) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Information) คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอโคกสูง ประกอบด้วย ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ผู้แทนภาคประชาชน และผู้นำศาสนา จำนวน 15 ท่าน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 4 ท่าน และผู้บังคับบัญชา 1 ท่าน จากการผลการศึกษารoles บทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้นำ ได้แก่ (1) ผู้นำสามารถมีอิทธิพลโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ (2) ผู้นำสามารถนำคนจำนวนมากได้ และ (3) ผู้นำกล้าและชอบเสี่ยงที่ตัดสินใจ

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2566

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6482013024 : MAJOR PUBLIC ADMINISTRATION

KEYWORD: Role Deputy District Chief One-Tambon-One-Sustainable-Village
project

Chittapon Inrittpong : THE LEADING ROLE OF DEPUTY DISTRICT CHIEF IN
DRIVING THE SUSTAINABLE VILLAGE PROJECT CASE STUDY IN KHOK SUNG
DISTRICT SA KAEO PROVINCE . Advisor: Asst. Prof. Dr. Pawin Siriprapanukul

The main objectives of this study are (1) to study the role of the district secretary in driving One-Tambon-One-Sustainable-Village project in the case of Khok Sung District, Sa Kaeo Province (2) to study the strengths and weaknesses of the district secretary in driving the project in the case of Khok Sung District, Sa Kaeo Province and (3) to propose some recommendations in driving the One-Tambon-One-Sustainable-Village project for the district secretaries. This study employs qualitative process, consisting of documentary research and in-depth interviews from the key informants in the project steering committee of the Khok Sung District. The main finding is the district secretary has an important role in driving the project and determines the level of success of the project. The effective district secretary should possess important leadership characteristics including (1) ability to influence, motivate, and inspire project participants (2) ability to lead people and (3) possess the character of bold and risk-taking in making decisions.

Field of Study: Public Administration

Student's Signature

Academic Year: 2023

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของอาจารย์ ผศ.ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัย อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานอีกด้วย รวมไปถึงคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความกรุณาในการสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาต้องขอขอบคุณทุกกำลังใจซึ่งนับว่าเป็นพลังที่สำคัญจนทำให้การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แม้ว่าตลอดห้วงระยะเวลาของการดำเนินงานวิจัย มีปัญหา มีอุปสรรค มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายต่อหลายครั้ง จนบางครั้งนำไปสู่การบั่นทอนกำลังใจของผู้ศึกษา แต่ด้วยพลังแห่งกำลังใจ จากทั้งคุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาตลอดมา อนึ่ง หากว่าภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง หรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชิตพล อินถาธิพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	5
2.1.1 ความหมายและสาระสำคัญของบทบาท	5
2.1.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ	8
2.2.1 ความหมายของผู้นำ.....	8
2.2.2 ทฤษฎีภาวะผู้นำ	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปลัดอำเภอ	9
2.3.1 ความหมายของปลัดอำเภอ.....	9
2.3.2 บทบาท อำนาจหน้าที่ของปลัดอำเภอ.....	10

2.3.3	ภารกิจของปลัดอำเภอ.....	10
2.3.4	สมรรถนะของปลัดอำเภอ.....	13
2.3.5	คุณลักษณะที่คาดหวังปลัดอำเภอ.....	14
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	16
3.1	วิธีการวิจัย.....	16
3.2	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
3.3	กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework).....	18
บทที่ 4	ภูมิหลังของพื้นที่ศึกษา.....	19
4.1	ข้อมูลทั่วไปของอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว.....	19
4.1.1	ประวัติความเป็นมา.....	19
4.1.2	ข้อมูลสภาพทั่วไป.....	20
4.1.3	เขตการปกครอง.....	21
4.1.4	ประชากร.....	22
4.1.5	การศึกษา.....	22
4.1.6	สาธารณสุข.....	23
4.1.7	ศาสนาและวัฒนธรรม.....	24
4.1.8	การคมนาคม.....	24
4.1.9	ด้านเศรษฐกิจ.....	24
4.1.10	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	26
4.1.11	ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย.....	26
4.2	ภูมิหลังการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ.....	27
4.2.1	ความเป็นมา.....	27
4.2.2	วัตถุประสงค์.....	28

4.2.3 กลไกในการขับเคลื่อน	29
4.2.4 เป้าหมาย พื้นที่และการดำเนินงาน	30
4.2.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	30
4.2.6 การติดตามประเมินผล.....	31
บทที่ 5 ผลการศึกษา	32
บรรณานุกรม	44
ประวัติผู้เขียน	45

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ด้วยองค์การสหประชาชาติได้เสนอเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีเป้าหมาย คือ การมุ่งกำจัดความยากจนในทุกมิติ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งในประเทศและต่างประเทศ รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้โลกยังเป็นระบบสนับสนุนสิ่งมีชีวิตได้อยู่ ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือน กันยายน ปี 2558 ถึงเดือน สิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประเทศสมาชิก 193 ประเทศได้ลงนามรับรองวาระการพัฒนา 2030 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2565 กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสหประชาชาติประจำประเทศไทยได้จัดพิธีลงนามประกาศเจตนารมณ์เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน (Statement of Commitment to Sustainable Thailand) ด้วยแนวคิด Change for Good ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ทั้ง 76 จังหวัดได้ร่วมลงนามในประกาศเจตนารมณ์ 76 จังหวัด 76 คำมั่นสัญญา เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในมิติต่างๆ ของประเทศไทย ครอบคลุมทั้ง 17 เป้าหมายหลัก อย่างเป็นรูปธรรม

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา โดย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงพระราชทานหนังสือ Sustainable City ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย และอธิบดีกรมพัฒนาชุมชน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้รับพระราชทานแนวพระราชดำริดังกล่าวมาขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านยั่งยืน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ภายใต้เป้าหมายการสร้างคามยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน การบูรณาการงานพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน โดยใช้ 1) เกณฑ์พื้นฐานหมู่บ้านยั่งยืน 8 ข้อ ที่ทุกหมู่บ้านต้องดำเนินการในลักษณะ Quick Win และ 2) เกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน 5 มิติ 56 ตัวชี้วัด

ในการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กลไกสำคัญในการดำเนินงาน คือ การสร้างทีมทั้งในระดับอำเภอ ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน โดยเป็นทีมงานในลักษณะคู่ขนาน ทั้งทีมที่เป็นทางการ และทีมงานที่ไม่เป็นทางการหรือจิตอาสา โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอมีนายอำเภอเป็นประธาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับตำบล มีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบลเป็นประธาน คณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่หมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน อย่างไรก็ตามใน ระดับพื้นที่หากนายอำเภอเปรียบเสมือนนายกรัฐมนตรีของอำเภอ ปลัดอำเภอ ย่อมก็คือรองนายกรัฐมนตรีของอำเภอช่วยเหลืองานของนายอำเภอ เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรีในตำบล หมู่บ้าน จึงเชื่อได้ว่า บทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอจะมีบทบาทสำคัญอันจะก่อให้เกิดหมู่บ้านยั่งยืน โดยเริ่มต้นจากตำบลละ 1 หมู่บ้าน ไปสู่ การดำเนินการในทุกหมู่บ้าน เพื่อเกิดหมู่บ้านยั่งยืน ตำบลยั่งยืน อำเภอยั่งยืน และจังหวัดยั่งยืน อันจะ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอในเขตพื้นที่อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้วยมูลเหตุที่อำเภอโคกสูงมี จุดแข็งทางยุทธศาสตร์หลายด้าน โดยเป็นอำเภอชายแดนที่มีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชา แบ่งเขต การปกครองเป็น 4 ตำบล 41 หมู่บ้าน เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มีเส้นทางรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคอิน โดจีน ทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถานสำคัญของจังหวัดสระแก้ว และเป็นแหล่งพืชเศรษฐกิจ (ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย) ตลอดจนยังมีภูมิปัญญาที่สามารถนำมาต่อยอดเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จึง นำไปสู่ประเด็นในการศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอภายใต้การดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ หนึ่ง ตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ตลอดจนปลัดอำเภอมีจุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรต่อการขับเคลื่อนโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ และปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อน โครงการ ดังกล่าว เป็นอย่างไร

1.2 คำถามในการวิจัย

ปลัดอำเภอมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ อย่างไร ปลัดอำเภอมีจุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ และ ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการ ดังกล่าว เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้าน ยั่งยืนฯ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.3.2 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.3.3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ตลอดจน จุดแข็ง จุดอ่อน และปัญหา ในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว กรณีของ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่และประชากรในการศึกษา โดยมุ่งศึกษาบทบาทปลัดอำเภอดำรงวิทยารมย์ ต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในพื้นที่ของ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงบทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กรณีของ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.5.2 ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ กรณีของ อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสระแก้ว

1.5.3 สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้าน ยั่งยืนฯ ในพื้นที่อื่นๆ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปลัดอำเภอ หมายถึง ผู้ช่วยเลือนายอำเภอ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ในพื้นที่อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

บทบาทของปลัดอำเภอ หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติในการดำเนินงานในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน(Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ของปลัดอำเภอในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้าน ยั่งยืน(Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยใช้เป็นแนวทางสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์และอธิบายผลการศึกษา ซึ่งได้กำหนดในการนำเสนอต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับบทบาท

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปลัดอำเภอ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.1.1 ความหมายและสาระสำคัญของบทบาท

คำว่า บทบาท (Role) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการกระทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู ซึ่งสอดคล้องกับ งามพิศ (2532: 101) ที่ให้ทัศนะว่า บทบาทคือ พฤติกรรมท่าคาดหวังสำหรับผู้ อยู่ในสถานภาพต่างๆว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยสังคมหรือกลุ่มคน เพื่อให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ ตลอดจนสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น

เลวิงสัน (Livingston, 1964: 284) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้

3 ประการ คือ

บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (Norms) ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้มุ่งไปที่หน้าที่อันควรกระทำ

บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นแนวทางที่บุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

บรูม (Broom) และเซลซ์นิก (Bloom&Selznick, 1977, 34-35 อ้างถึง ใน งามพิศ, 2532: 105) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ (The Socially Prescribed or Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคมไว้

บทบาทที่ควรกระทำ (The Perceived Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำในหน้าที่ตำแหน่งนั้นๆ ทั้งนี้อาจไม่ตรงตามบทบาทที่กำหนดไว้

บทบาทที่กระทำจริง (The Performed Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลได้กระทำไปจริงตามความคาดหวัง ความเชื่อ รวมถึงความกดดันและโอกาสที่จะกระทำในแต่ละสังคมช่วงเวลาหนึ่ง

ลinton (Linton, 1936: 113-115 อ้างถึงใน งามพิศ, 2532: 105) ได้ให้แนวคิดเรื่องบทบาท (Role) และสถานภาพ (Status) โดยเขาเห็นว่า สถานภาพ หมายถึงตำแหน่งหรือฐานะในอันที่จะเป็นเครื่องกำหนดบทบาทของตำแหน่ง ว่าตำแหน่งจะมีภารกิจใดบ้าง ฉะนั้นแล้วเมื่อมีตำแหน่งเกิดขึ้น สิ่งที่ควบคู่มากับตำแหน่งก็คือบทบาทของตำแหน่งนั้น เสมือนเหรียญ หากด้านหนึ่งของเหรียญคือตำแหน่ง อีกด้านหนึ่งของเหรียญก็คือบทบาท ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

นอกจากนี้ วิทยา วรรณศิริ (2533: 20-21) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทอยู่ 3 ลักษณะ

(1) บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ เป็นบทบาทที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคม

(2) บทบาทที่คาดหวัง เป็นบทบาทที่ต้องแสดงตามความคาดหวัง ขณะเดียวกันเจ้าของสถานภาพนั้นก็สมารถที่จะรับรู้ว่ามีบทบาทเพียงใด ทั้งยังสามารถคาดหวังว่าตนเองควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร

(3) บทบาทที่เป็นจริง คือ บทบาทที่เจ้าสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจเป็น บทบาทที่ตนเองคาดหวัง หรือสังคมคาดหวัง หรือไม่เป็นบทบาทตามที่ตนเองคาดหวังและสังคมคาดหวัง

ฉะนั้นแล้ว การปฏิบัติตามบทบาท คือ การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล การแสดงบทบาทของบุคคลต้องอาศัยทั้งการรับรู้และเข้าใจในบทบาทแต่ละบทบาท ซึ่งในหนึ่งคนอาจแสดงหลายบทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกัน ทั้งขึ้นอยู่กับความเข้าใจ รับรู้ และการยอมรับในบทบาท

จากความหมายและคำจำกัดความ ที่นักวิชาการได้ให้ความหมายของ บทบาทไว้ในข้างต้น อาจสามารถสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลได้กระทำหรือแสดงออกมาตามสถานภาพของบุคคลนั้นที่มีอยู่ในสังคมขณะนั้น ทั้งนี้อาจไม่ตรงกับสิ่งที่บุคคลอื่นในสังคมคาดหวังไว้

2.1.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

จำนง อติวัฒนสิทธิ (2532 : 45) กล่าวว่า บทบาทกับสถานภาพเป็นสิ่งที่คู่กัน กล่าวคือ บทบาทเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดนั้น เป็นการกระทำของบุคคลตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่ ส่วนคำว่า สถานภาพเป็นโครงสร้างของสังคมเป็นนามธรรมที่อยู่ในความคิดความเข้าใจร่วมกันของสังคม

ณรงค์ เสียงประชา (2541: 136) กล่าวถึงผลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทว่า บทบาท คือพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาทเป็นพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลต้องกระทำตามหน้าที่ เช่น เป็นตำรวจต้องพิทักษ์สันติราษฎร์ ทหารต้องเป็นรั้วของชาติ เป็นต้น

พวงเพชร สุรัตน์กีกุล (2542: 65-66) เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทเป็นรูปธรรม เห็นได้จากการกระทำที่แสดงออกมาก สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน กล่าวคือ (1) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) ได้แก่ บทบาทอันกำหนดไว้ตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (2) บทบาทที่บุคคลรับรู้หรือเข้าใจ (Perceived Role) เป็นบทบาทอันบุคคลคาดคิดว่าตนเองควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และ (3) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role)

เป็นการกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริงขึ้นอยู่กับเหตุการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย ทำให้การแสดงบทบาทแตกต่างกันไป

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ

2.2.1 ความหมายของผู้นำ

ผู้นำและความสามารถของผู้นำ สัมพันธ์โดยตรงกับการบริหารและการดำเนินการใดๆ ขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำ กล่าวคือ สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีทั้งเรื่องศาสตร์และศิลป์ได้อย่างเหมาะสม จึงสามารถสร้างความร่วมมือ ความศรัทธา การยอมรับจากกลุ่ม ทำให้กิจการต่างๆ ที่จะดำเนินไปนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ฉะนั้นแล้วความสำเร็จประการสำคัญขององค์กร คือ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จะต้องแสดงความเป็นผู้นำในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายได้ให้ความหมาย ผู้นำ ไว้มากมาย ดังนี้

พรนพ พุกกะพันธ์ (2544: 19) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาหรือได้รับการยกย่องเป็นหัวหน้า ผู้ตัดสินใจ เพราะมีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา และจะนำผู้ใต้บังคับบัญชาหรือหมู่ชนไปในทางที่ดีหรือชั่วได้โดยใช้อิทธิพลในความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยการ ในการดำเนินการไปสู่จุดมุ่งหมายของตน โดยใช้กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกันในอันที่จะบรรลุความสามารถที่จะชักจูงผู้อื่นให้มีความร่วมมือร่วมใจ

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2549: 19) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ศักยภาพของบุคคลที่มีอิทธิพลในกลุ่ม และใช้อิทธิพลในการดำเนินภารกิจต่างๆ การสร้างกระบวนการเพื่อจูงใจให้ผู้อื่น ให้มีความร่วมมือ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน และจุดประสงค์ที่วางไว้

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2552: 1) ให้ความหมายของผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับการยกย่องและยอมรับจากบุคคลอื่น กล่าวคือ บุคคลซึ่งได้รับการยกย่องหรือได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ ในองค์การต่างๆ ต้องอาศัยบุคคลที่เป็นผู้นำและมีความเป็นผู้นำ จึงจะทำให้องค์การดำเนินไปอย่างบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.2.2 ทฤษฎีภาวะผู้นำ

ซาน แมตเซน (Susanne Madsen, 2015 อ้างถึงใน ศิริภัสสรค์, 2563:

17) ได้เสนอว่า ผู้นำ (Leaders) หมายถึง บุคคลที่มีคุณลักษณะ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้นำสามารถมีอิทธิพลโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นที่ประทับใจต่อผู้อื่น โดยไม่จำเป็นต้องมีอำนาจหน้าที่ตามตัวบทกฎหมายมารองรับ
- (2) ผู้นำมีทัศนคติในการมองโลกไปข้างหน้า คือ เป็นผู้มองการณ์ไกลและมีวิสัยทัศน์
- (3) ผู้นำให้ความสำคัญกับ “คน” มากกว่า “งาน”
- (4) ผู้นำสามารถ “นำ” คนจำนวนมากได้ และชอบที่จะทำงาน รวมถึงการเข้าไปอยู่ร่วมกับผู้คน
- (5) ผู้นำชอบใช้วิธีการกระตุ้น และขอร้องมากกว่าการออกคำสั่ง
- (6) ผู้นำชอบใช้วิธีการสร้างแรงดึงชักชวนให้คนมาร่วมงาน มากกว่าใช้การออกคำสั่งลงไป
- (7) ผู้นำรักและชอบเสียงเมื่อต้องตัดสินใจ มากกว่าจะดำเนินการเพียงเพื่อรักษาสถานะเดิมเอาไว้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปลัดอำเภอ

2.3.1 ความหมายของปลัดอำเภอ

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 กำหนดไว้ว่าในอำเภอหนึ่งให้มี พนักงานฝ่ายปกครอง” คณะหนึ่งเรียกรวมกันว่า “กรมการอำเภอ” ซึ่งประกอบด้วย

- (1) นายอำเภอ โดยให้มีอำเภอละหนึ่งคน เป็นหัวหน้าการปกครองทั่วไปในอำเภอ และขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการเมือง
- (2) ปลัดอำเภอ เป็นผู้ช่วยและผู้แทนนายอำเภอ อยู่ในบังคับนายอำเภอ โดยอำเภอหนึ่งมีจำนวนปลัดอำเภอน้อยตามสมควรแก่ราชการ
- (3) สมุหบัญชีอำเภอ (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น สรรพากรอำเภอ) มีหน้าที่ช่วยนายอำเภอในการเก็บภาษีอากรและผลประโยชน์ของแผ่นดิน

2.3.2 บทบาท อำนาจหน้าที่ของปลัดอำเภอ

บทบาทอำนาจหน้าที่ของปลัดอำเภอ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล (2) ภารกิจหน้าที่ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง และ (3) ภารกิจที่ต้องบูรณาการร่วมกับกระทรวงอื่นๆ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล ภารกิจส่วนนี้เป็นการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนขอประชาชนที่มีความซับซ้อนและมีความหลากหลาย เช่น การกระตุ้นเศรษฐกิจ หนี้นอกระบบ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ การช่วยเหลือเกษตรกร เป็นต้น

(2) ภารกิจหน้าที่ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง ภารกิจในส่วนนี้เป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงของกรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย เช่น งานปกครองท้องถิ่น งานทะเบียนและบัตร งานรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม งานความมั่นคงภายใน งานกิจการของสมาชิกองอาจอาสาสมัครรักษาดินแดน ตลอดจนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

(3) ภารกิจที่ต้องบูรณาการร่วมกับกระทรวงอื่นๆ ภารกิจส่วนนี้ เป็นภารกิจที่ต้องบูรณาการกับหน่วยงานพื้นที่ รวมถึงดำเนินงานติดตามดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย กรณีภารกิจที่ไม่มีหน่วยงานในระดับอำเภอ แต่มีภารกิจดำเนินการจัดทำโครงการ/กิจกรรมในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

2.3.3 ภารกิจของปลัดอำเภอ

ภารกิจของปลัดอำเภอหรืองานในหน้าที่ตามภารกิจของกรมการปกครองที่ปลัดอำเภอต้องปฏิบัติในพื้นที่ แบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการอำนวยความเป็นธรรม โดยมีภารกิจงานที่สำคัญ ได้แก่

(1.1) การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(1.2) การปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

- (1.3) การควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า
 - (1.4) การตรวจตราควบคุม ดูแลการดำเนินการของมูลนิธิ สมาคม
 - (1.5) การควบคุม การเรียไร
 - (1.6) การใกล้เคียงข้อพาททั้งทางแพ่ง และทางอาญา
 - (1.7) การชั้นสูตรพลิกศพของฝ่ายปกครอง
- (2) ด้านความมั่นคงภายในประเทศ
- (3) ด้านการปกครองท้องถิ่น
- (3.1) การเลือกผู้ใหญ่บ้าน
 - (3.2) การเปลี่ยนแปลงแนวเขตการปกครอง
 - (3.3) ที่ดินสาธารณะประโยชน์
 - (3.4) การตรวจตราโรงรับจำนำ
 - (3.5) การขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน
- (4) ด้านการทะเบียน
- (4.1) การให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร
 - (4.2) งานทะเบียนครอบครัว
 - (4.3) การทะเบียนราษฎร
- (5) ปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบล

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น มาตรา 69 กำหนดให้มี ปลัดอำเภอประจำตำบล ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเหนือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลใน ตำบลนั้น โดยปลัดอำเภอประจำตำบลมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับกรรมการอำเภอ แต่รับผิดชอบ เฉพาะตำบลที่ตนมีหน้าที่ประจำอยู่ ทั้งนี้ตาม ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบริหารการ

ปกครอง และการพัฒนาระดับตำบล พ.ศ.2535 แบ่งงานของที่ทำการปกครองอำเภอ ออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่

(1) งานฝ่ายอำนวยการ คือ งานประจำบนที่ว่าการอำเภอซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอ

(2) งานฝ่ายปฏิบัติการ คืองานที่นายอำเภอมอบหมายให้ปลัดอำเภอไปปฏิบัติในตำบลหมู่บ้าน ในฐานะปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบล โดยให้จัดตั้งศูนย์ประสานการปฏิบัติราชการระดับตำบลขึ้นทุกตำบล เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้น และให้นายอำเภอมอบหมาย ให้ปลัดอำเภอรับผิดชอบเป็นปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบล คนละหนึ่งตำบลขึ้นไป โดยในส่วนของงานในหน้าที่ของปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบล มีหน้าที่ ดังนี้

(2.1) ปฏิบัติงานซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดอำเภอตามกฎหมาย

(2.2) เป็นผู้แทนนายอำเภอในตำบลที่รับผิดชอบตามกฎหมาย

ลักษณะปกครองท้องถิ่น

(2.3) ปฏิบัติงาน และประสานงานด้านงานพัฒนา งานบริการประชาชน งานปกครอง งานรักษาความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อย ตามที่นายอำเภอมอบหมายในตำบลที่รับผิดชอบ

(2.4) ประชุม ปรึกษาหารือ และกำหนดแผนปฏิบัติงานของเดือนถัดไป ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบลที่รับผิดชอบ

(2.5) ดำเนินการเบื้องต้นเกี่ยวกับงานซึ่งนายอำเภอไม่อาจมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบลไปปฏิบัติราชการแทนได้

(2.6) บันทึกการปฏิบัติงานของศูนย์การประสานการปฏิบัติราชการประจำตำบล รวมทั้งปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในแต่ละเดือนให้นายอำเภอทราบ

(2.7) ปฏิบัติงานอื่นๆ ซึ่งนายอำเภอมอบหมาย

2.3.4 สมรรถนะของปลัดอำเภอ

ปลัดอำเภอจำเป็นต้องมี สมรรถนะของตำแหน่งปลัดอำเภอ (Competency) เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(1) สมรรถนะหลัก ได้แก่

(1.1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) การปฏิบัติราชการอย่างมุ่งมั่นให้ดีหรือเกินมาตรฐาน ทั้งนี้มาตรฐานดังกล่าวอาจเป็นเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นหรือผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ตลอดจนรวมถึงการพัฒนาผลงานหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนด

(1.2) การบริการที่ดี (Service Mind) ความพยายามและตั้งใจในการให้บริการของข้าราชการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยงานรัฐอื่น

(1.3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) การขวนขวาย ใฝ่รู้ พัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและความรู้เชิงวิชาการเข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(1.4) จริยธรรม (Integrity) การประพฤติปฏิบัติและการครองตนที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งหลักคุณธรรมจริยธรรมและหลักกฎหมาย เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีแห่งข้าราชการ ตลอดจนมุ่งประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

(1.5) ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork) การเป็นส่วนหนึ่งในทีมงาน เน้นความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หน่วยงาน หรือองค์กร

(2) สมรรถนะประจำตำแหน่ง ได้แก่

(2.1) สภาวะผู้นำ (Leadership) ความสามารถหรือความตั้งใจในการเป็นผู้นำของกลุ่มคน ปกครอง ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง วิสัยทัศน์ แนวทางการทำงาน ให้ทีมงานปฏิบัติได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

(2.2) การดำเนินการเชิงรุก (Proactiveness) การมองเห็นปัญหาหรือโอกาสและจัดการกับปัญหาเหล่านั้น ตลอดจนใช้โอกาสอย่างเป็นประโยชน์ต่องาน ด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่

(2.3) ศิลปะการสื่อสารจูงใจ (Communication & Influencing) ความตั้งใจในการโน้มน้ามนักบุคคลอื่น ด้วยการเขียน พูด หรือใช้สื่อต่างๆ เพื่อสนับสนุนความคิดของตน

2.3.5 คุณลักษณะที่คาดหวังปลัดอำเภอ

(1) กลุ่มนักประสานงาน ประสานคน ทำงานเป็นทีม/นักบูรณาการ ปลัดอำเภอในการทำงานทั้งภายในองค์กรและการทำงานในระดับพื้นที่ต้องมีการทำงานเป็นทีม เป็นนักบูรณาการ นักประสานสิบทิศ

(2) มีจิตสำนึกในการบริการประชาชน ปลัดอำเภอต้องมีจิตใจที่รักการให้บริการแก่ประชาชน

(3) มีภาวะผู้นำ/มีความสามารถในการสั่งการตามอำนาจหน้าที่ ปลัดอำเภอต้องมีภาวะผู้นำในทุกสภาวะ กล่าวคือ มีบทบาทนำทั้งในการปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่ต้องมีทักษะในการสื่อสาร สั่งการ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ หากปฏิบัติงานในพื้นที่ร่วมกับภาคส่วนอื่น ต้องเน้นบทบาทผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน ไม่ใช่ผู้นำที่เป็นนักสั่งการ

(4) มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ปลัดอำเภอต้องมีความประพฤติดี ประพฤติชอบ ซื่อสัตย์เป็นแบบอย่างให้แก่ประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนราชการ

(5) มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่รักใคร่และยอมรับของประชาชนทุกภาคส่วน ปลัดอำเภอต้องมีความใกล้ชิดกับผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ เพื่อการประสานงานที่ราบรื่น หากเป็นที่ยอมรับยอมส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่

(6) ศรัทธาต่อสถาบันนักปกครอง เป็นนักปกครองมืออาชีพ ปลัดอำเภอต้องมีอุดมการณ์ของนักปกครอง ศรัทธาต่อสถาบันนักปกครอง

(7) เป็นนักบริหารเชิงกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ ปลัดอำเภอต้องมีวิสัยทัศน์ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ

(8) เชี่ยวชาญงานพื้นที่ การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ปลัดอำเภอต้องลงพื้นที่สม่ำเสมอ เรียนรู้ ปรับตัวเข้ากับพื้นที่ เพื่อสามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

(9) เป็นคนเก่ง รอบรู้ คล่องตัว กระตือรือร้น ปลัดอำเภอต้องรอบรู้ทั้งงานในหน้าที่ งานภารกิจกรมการปกครองและส่วนราชการอื่น ตลอดเรียนรู้บทบาท อำนาจ และพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง ให้ครอบคลุมความรู้ทุกด้าน

(10) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทำงานเชิงรุก ปลัดอำเภอต้องเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง ทำงานเชิงรุก กล้าคิด กล้าทำ

(11) เชี่ยวชาญระเบียบ กฎหมาย ปลัดอำเภอต้องมีความเชี่ยวชาญ รอบรู้กฎหมาย ที่ใช้ปฏิบัติงาน

(12) มีศิลปะในการสื่อสารจูงใจ ปลัดอำเภอต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี และมีศิลปะ ในการสื่อสารจูงใจ เชื่อมโยงถึงการแก้ไขปัญหา การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(13) เข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมคนพื้นที่ ปลัดอำเภอต้องเข้าใจบริบทของพื้นที่ ต้องเรียนรู้และสามารถปรับตัวเข้ากับพื้นที่ได้

(14) มีความทันสมัย ทันเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงสมัยใหม่ ปลัดอำเภอต้อง มีความเชี่ยวชาญ รอบรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันประกอบไปด้วย

1. การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

การนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย ประกอบไปด้วย กรอบระเบียบวิธีการวิจัย รวมไปถึงเหตุผลของการนำระเบียบวิธีวิจัยมาใช้ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญสำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งจะประกอบไปด้วยกัน 2 ส่วน คือ (1) กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และ (2) กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

การใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งในกระบวนการศึกษาเป็นไปในลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจากเอกสารต่างๆ อาทิ คู่มือหมู่บ้านยั่งยืน คู่มือปลัดอำเภอ เอกสารวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของปลัดอำเภอ เพื่อหาข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา

(2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Information) คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอโคกสูง ประกอบด้วย ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ผู้แทนภาคประชาชน และผู้นำศาสนา จำนวน 15 ท่าน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 4 ท่าน และ ผู้บังคับบัญชา 1 ท่าน เป็นไปในลักษณะการสร้างข้อคำถามในรูปแบบการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ มีลักษณะของข้อคำถามแบบปลายเปิด และข้อคำถามมีความยืดหยุ่นสามารถที่จะปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้สอดคล้องกับผู้สัมภาษณ์ในแต่ละคน โดยผู้วิจัยกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นที่มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย

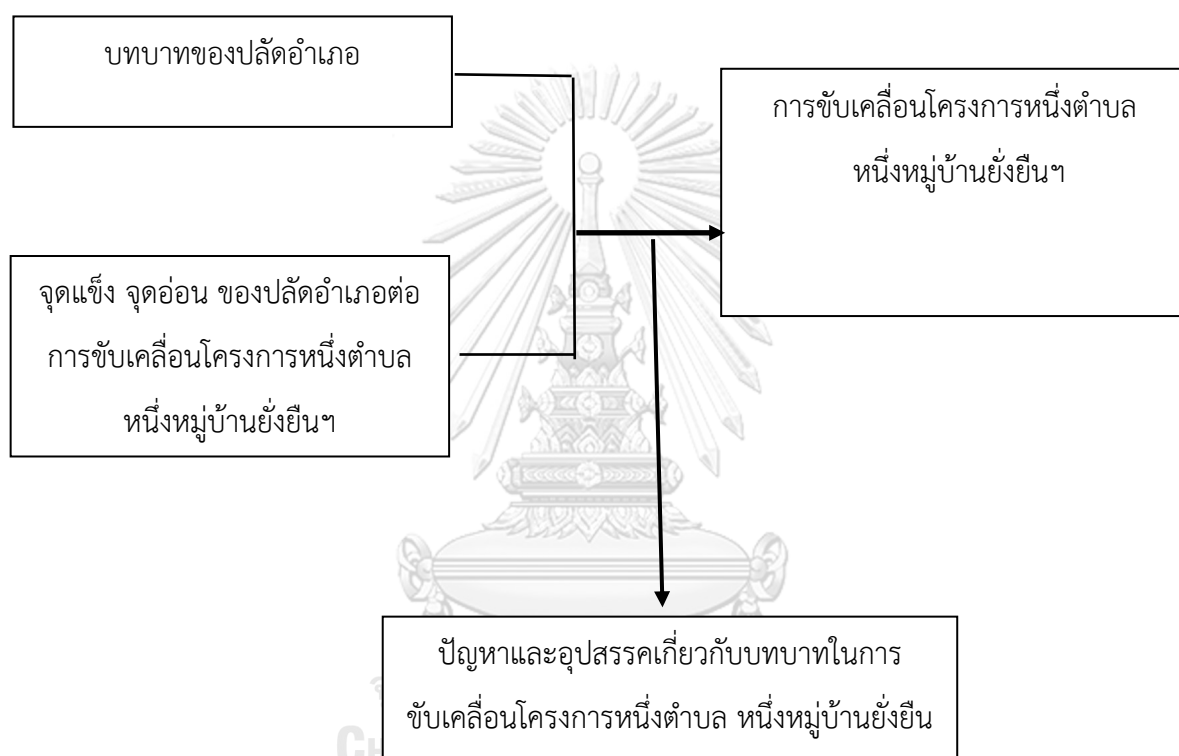
ทั้งนี้ การสัมภาษณ์ดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างลึกเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา และรายละเอียดของเนื้อหาสาระ ตลอดจนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัย และวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากนี้ รูปแบบของการสัมภาษณ์ยังเป็นไปตามหลักการขั้นตอนของการสัมภาษณ์เชิงลึก กล่าวคือ เริ่มจากการแนะนำและชี้แจงจุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบถึงเจตนาของนักศึกษาในการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ในการที่จะบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากนั้นในกระบวนการตั้งคำถาม โดยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30-45 นาที โดยเริ่มจากคำถามทั่วไป ตลอดจนใช้วิธีการในการที่จะซักถามในประเด็นที่มีรายละเอียดเจาะลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น ทรรศนะ คติ ของผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ก็เป็นไปเพื่อความหลากหลายของข้อมูลในมิติต่างๆ ในการที่จะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้มา ทั้งในระดับปฐมภูมิ (Primary Sources) และระดับทุติยภูมิ (Secondary Sources) ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จะใช้กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาบทบาทของ ปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ เขตพื้นที่อำเภอโคกสูง จังหวัด สระแก้ว

บทที่ 4

ภูมิหลังของพื้นที่ศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

4.1.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอโคกสูง เดิมเป็นตำบลโคกสูง ขึ้นการปกครองกับอำเภอดาพระยา จังหวัดปราจีนบุรีสภาพพื้นที่แต่เดิมมีสภาพเป็นป่าโปร่ง ปี พ.ศ. 2507 ถูกประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาฉกรรจ์ฝั่งเหนือ และป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกสูง ประชากรแต่เดิมเป็นคนที่มีวัฒนธรรมไทย – เขมร กระจายอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ จำนวนไม่มากนัก ต่อมา มีประชาชนจากภาคอีสานอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ในปี พ.ศ.2502 ตำบลโคกสูง ถูกแยกออกจากอำเภอศรีอยุธยาประเทศ ไปรวมเป็นกิ่งอำเภอดาพระยาและอำเภอดาพระยาตามลำดับ เมื่อพื้นที่ที่มีความเจริญเติบโตมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อราชการ จังหวัดสระแก้วจึงขอยกฐานะขึ้นเป็น “กิ่งอำเภอโคกสูง” มีพื้นที่ 4 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลโคกสูง ตำบลหนองม่วง ตำบลหนองแวง และตำบลโนนหมากมุ่น และได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกา ยกฐานะกิ่งอำเภอโคกสูง ขึ้นเป็นอำเภอ โคกสูง เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2550

อำเภอโคกสูงเป็นอำเภอชายแดนที่มีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชา (ติดกับอำเภอสวายเจ็กและอำเภอโอโงโรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย) เมื่อเกิดเหตุสงครามภายในกัมพูชาในช่วงปี 2518-2526 พื้นที่อำเภอโคกสูง ได้รับผลกระทบจากภาวะสงคราม ราษฎรตามหมู่บ้านชายแดนประสบภัยสงครามสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเหตุการณ์เมื่อทหารเวียดนามบุกกล้าแดนและเกิดการต่อสู้ที่บ้านโนนหมากมุ่น ตำบลโนนหมากมุ่นจนกลายเป็นเหตุการณ์ตำนานวีรกรรมความสำคัญของพื้นที่และสงครามดังกล่าวได้ทำให้เกิดปัญหาเส้นเขตแดนขึ้นจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากราษฎรชาวกัมพูชาอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยบริเวณบ้านหนองจาน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง และหลังจากสงครามสงบราษฎรชาวกัมพูชาก็ยังไม่ได้อพยพกลับออกไป ทำให้ในปัจจุบันเกิดปัญหาการปักปันเขตแดนบริเวณหลักเขตแดนที่ 46-48 ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แต่ปัญหาดังกล่าวก็มิได้ทำให้ความสัมพันธ์ฉันท์ญาติมิตรพี่น้องระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศเปลี่ยนแปลงไปยังเหมือนเดิม มีการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า ประเภทเครื่องอุปโภคบริโภค ข้าว พืชไร่ เกิดตลาดการค้าชายแดนที่บ้านโนนหมากมุ่น ตำบลโนนหมากมุ่น จวบจนถึงปัจจุบัน

4.1.2 ข้อมูลสภาพทั่วไป

4.1.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแซร์อ อำเภอดีมนานคร,
ตำบลตาพระยา ตำบลโคคลาน อำเภอดีตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองสังข์ ตำบลป่าไร่
อำเภอดีรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้า อำเภอดีสวยเจ็ก, ตำบลโอบาย
เจ็อน อำเภอดีโอโรวจังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแซร์อ อำเภอดีมนานคร จังหวัด
สระแก้ว

4.1.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอดีโคกสูง มีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา เป็น
ระยะทางยาวประมาณ 17 กิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นที่ราบระหว่างหุบเขาลาดเทไปทางทิศตะวันออก
สู่ประเทศกัมพูชา มีภูเขาที่สำคัญ คือเขอดีต่างเขอดีพรหมสุวรรณ ซึ่งถือเป็นต้นน้ำที่สำคัญของอำเภอดีโคก
สูง

เขตอำเภอดีโคกสูงมีลำน้ำที่สำคัญ 3 สาย ประกอบด้วย ลำห้วยคลอง
ตะเคียนไหลผ่านตำบลหนองแวง ตำบลโคกสูง และตำบลโนนหมากมุ่น ลำห้วยคลองยางไหลผ่านตำบล
หนองม่วง ตำบลหนองแวง ตำบลโคกสูง และตำบลโนนหมากมุ่น ก่อนไหลลงสู่ประเทศกัมพูชา
เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอดีโคกสูง ถือเป็นเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงชาวอำเภอดีโคกสูง และคลอง
นางงาม ไหลผ่านตำบลหนองม่วง และตำบลโนนหมากมุ่น

4.1.2.3 ภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของอำเภอโคกสูงมีสภาพแห้งแล้งอากาศคล้ายกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงฤดูฝนตกน้อยและปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์น้อย แต่จะมีปริมาณน้ำจากพื้นที่อื่นไหลเข้าท่วมพื้นที่ เพื่อไหลผ่านลงสู่ที่ต่ำในประเทศกัมพูชา

4.1.2.4 ทรัพยากรธรรมชาติ

เขตพื้นที่อำเภอโคกสูงมีลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

ทราย

- (1) ทรัพยากรดิน สภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนและดินร่วนปนทราย
- (2) ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ 5 แห่ง คือ ลำห้วยคลองตะเคียน, ลำห้วยคลองยาง,ลำห้วยคลองนางงาม, อ่างเก็บน้ำอ่างศิลา หมู่ที่ 5 ตำบลโนนหมากมุ่น, อ่างเก็บน้ำคลองยาง หมู่ที่ 1 ตำบลหนองแวง
- (3) ทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ป่าไม้เป็นเขตป่าสงวนโครงการทับทิม

สยาม ๐๘

4.1.3 เขตการปกครอง

แบ่งเขตลักษณะการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 4 ตำบล 41 หมู่บ้าน

(1) ตำบลโคกสูง	จำนวน 11 หมู่บ้าน
(2) ตำบลหนองม่วง	จำนวน 14 หมู่บ้าน
(3) ตำบลหนองแวง	จำนวน 10 หมู่บ้าน
(4) ตำบลโนนหมากมุ่น	จำนวน 6 หมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง ดังนี้

- (1) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง
- (2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
- (3) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมุ่น

เทศบาลตำบล 1 แห่ง ดังนี้

- (1) เทศบาลตำบลโคกสูง

4.1.4 ประชากร

ลำดับ ที่	ตำบล	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	รวม
1	ตำบลโคกสูง	3,573	3,646	7,219
2	ตำบลหนองม่วง	5,105	5,106	10,211
3	ตำบลหนองแวง	3,292	3,310	6,602
4	ตำบลโนนหมาก มุ่น	1,640	1,690	3,330
	รวม	13,610	13,752	27,362

ที่มา ข้อมูลทะเบียนราษฎร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.1.5 การศึกษา

อำเภอโคกสูงมีการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนมีหน่วยงานรัฐ
รับผิดชอบจำนวน 15 แห่ง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 1 แห่ง
แบ่งเป็น

โรงเรียนในเขตอำเภอโคกสูงประกอบไปด้วยสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

- (1) โรงเรียนทัพพระยาพิทยา

โรงเรียนในเขตอำเภอโคกสูงประกอบไปด้วยสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา จำนวน 15 แห่ง ได้แก่

- (1) โรงเรียนบ้านโคกสูง
- (2) โรงเรียนบ้านหนองเสม็ด
- (3) โรงเรียนบ้านละลมติม(จิตรพลาอนุสนธิ์)
- (4) โรงเรียนวัดหนองม่วง
- (5) โรงเรียนสหสังข์มหาคุณ
- (6) โรงเรียนบ้านหนองแอก
- (7) โรงเรียนอนุบาลธรรมศิริวิทยาการ
- (8) โรงเรียนบ้านโคกสามัคคี
- (9) โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง
- (10) โรงเรียนบ้านหนองเม็ก
- (11) โรงเรียนบ้านหนองมั่ง
- (12) โรงเรียนบ้านโนนหมกมุ่น
- (13) โรงเรียนบ้านหนองจาน
- (14) โรงเรียนสมาคมไต้ฮอนอ่างศิลา

ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโคกสูง จำนวน

1 แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.6 สาธารณสุข

เขตอำเภอโคกสูง มี โรงพยาบาล 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลโคกสูง และ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 9 แห่ง ได้แก่

- (1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกสูง
- (2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองแวง
- (3) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองม่วง
- (4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอ่างศิลา
- (5) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละลมติม
- (6) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองมั่ง
- (7) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองตะเคียน

(8) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนหมากมุ่น

(9) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่งาม

4.1.7 ศาสนาและวัฒนธรรม

เขตอำเภอโคกสูง ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนา พุทธ ประมาณร้อยละ 99 และศาสนาอื่น ๆ จำนวน ร้อยละ 1 มีวัด 21 แห่ง และ ที่พักสงฆ์ 4 แห่ง

4.1.8 การคมนาคม

การเดินทางมายังอำเภอโคกสูงนั้นสามารถมาได้หลายเส้นทาง เช่น

(1) ถนนธนะวิถี ทางหลวงหมายเลข 348

(2) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3446 (ถนนศรีเพ็ญ) ซึ่งเป็นถนนเส้นยุทธศาสตร์ของอำเภอโคกสูง

4.1.9 ด้านเศรษฐกิจ

(1) การเกษตรอำเภอโคกสูงมีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 137,004 ไร่ ครัวเรือนเกษตรกร 6,850 ครัวเรือนพืชเศรษฐกิจของอำเภอ 3 ชนิด ได้แก่

ลำดับที่	พืชเศรษฐกิจของอำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)
1	ข้าว	6,927	104,872
2	มันสำปะหลัง	6,050	16,608
3	อ้อย	1,720	12,409

(2) การปศุสัตว์ อำเภอโคกสูง เป็นพื้นที่นำร่องโครงการโคบาลบูรพา มีราษฎร เข้าร่วมโครงการ ประมาณ 1,700 คน มีโรงฆ่าสัตว์ 9 แห่ง ร้านขายอาหารสัตว์ 10 แห่ง และมีสัตว์ที่อยู่ในพื้นที่ ดังนี้

1. โคเนื้อ จำนวน 16,973 ตัว
2. กระบือ จำนวน 1,4109 ตัว 3. หมู จำนวน 365 ตัว 4. ไก่ จำนวน 148,471 ตัว 5. เป็ด จำนวน 35,695 ตัว 6. แพะ จำนวน 755 ตัว 7. แกะ จำนวน 6 ตัว และ 8. สัตว์อื่น ๆ จำนวน 3,081 ตัว

(3) รายได้ประชากรเฉลี่ยต่อปี อำเภอโคกสูง มีรายได้ประชากรเฉลี่ยต่อปี โดยแยกเป็นรายตำบล ดังนี้

ที่	พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	รวม (คน)	รายได้เฉลี่ย(บาท/คน)
1	ตำบลโคกสูง	1,788	4,780	76,443.05
2	ตำบลหนองม่วง	1,884	6,275	60,724.42
3	ตำบลหนองแวง	1,490	4,486	65,366.61
4	ตำบลโนนหมากมุ่น	800	2,484	84,086.59
	รวม	5,881	18,025	69,267.64

(4) ด้านการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอโคกสูง มีความหลากหลายและกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ตำบลต่างๆ ดังนี้

อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทสด๊กก๊อกธม ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 9 บ้านหนองหญ้าแก้ว ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง เป็นปราสาทหินศิลปะขอมแบบคลังและบาปวน สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 16 จัดเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีความสำคัญยิ่งทางประวัติศาสตร์ขอม เนื่องจากเป็นแหล่งค้นพบศิลาจารึกสด๊กก๊อกธมหลักที่ 2 ทำให้ทราบข้อมูลหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ ปราสาทสด๊กก๊อกธมถือเป็นปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และต่อมาได้ประกาศเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทสด๊กก๊อกธม เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2559 ปราสาทสด๊กก๊อกธม จึงเป็นแหล่งโบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ของจังหวัดสระแก้ว

ละลุน้ำคลองทราย ตั้งอยู่ที่บ้านคลองทราย หมู่ที่ 8 ตำบลหนองม่วง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ถูกค้นพบเมื่อปี 2550 มีลักษณะเช่นกับเดียวกับแพะเมืองผี ที่จังหวัดแพร่ และละลุ ที่อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว มีภูมิทัศน์โดยรอบมีความงดงาม

ของแหล่งน้ำ ภูเขาและป่าไม้ ในปัจจุบันมีสภาพทรุดตัวลง เนื่องจากถูกน้ำกัดเซาะ และเส้นทางการคมนาคมไม่สะดวก และอยู่ห่างไกลจากชุมชน จึงไม่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากนัก

โครงการทับทิมสยาม 08 ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลหนองแวง อำเภอกอสุ่ง มีเนื้อที่ประมาณ 1,732 ไร่ พื้นที่โครงการเดิมเป็นที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว สำหรับผู้หลบหนีเข้าเมือง โครงการทับทิมสยาม 08 จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2536 มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาทรัพยากรป่าไม้ ป้องกันการบุกรุกและทำลายป่า ตลอดจนสร้างอาชีพให้แก่ราษฎร โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ กรมป่าไม้ ได้ดำเนินการปลูกป่า และขยายพื้นที่ปลูกป่าไปยังบริเวณข้างเคียง คิดเป็นพื้นที่ปลูกป่า 5,806 ไร่

4.1.10 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (1) ทรัพยากรดิน สภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนและดินร่วนปนทราย
- (2) ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ 5 แห่ง คือ ลำห้วยคลองตะเคียน ลำห้วยคลองยาง ลำห้วยคลองนางงาม อ่างเก็บน้ำอ่างศิลา หมู่ที่ 5 ตำบลโนนหมากมุ่น อ่างเก็บน้ำคลองยาง หมู่ที่ 1 ตำบลหนองแวง
- (3) ทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ป่าไม้เป็นเขตป่าสงวนโครงการทับทิมสยาม 08

4.1.11 ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

ด้วย อำเภอกอสุ่งมีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชาเป็นระยะทาง 17 กิโลเมตร และไม่มีพรมแดนธรรมชาติกันในพื้นที่ชายแดน ทำให้การดำเนินการควบคุมสิ่งผิดกฎหมาย ทั้งการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวและการลักลอบขโมยรถจักรยานยนต์ไปขายในประเทศกัมพูชา นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งในพื้นที่ชั้นในและพื้นที่ชายแดน อย่างไรก็ตาม อำเภอกอสุ่งได้มีการตั้งจุดตรวจ สุดสกัดบริเวณพื้นที่ ตำบล หมู่บ้านชายแดน และออกตรวจตรา สอดส่องอยู่เสมอ สำหรับกรณีปัญหาการปักปันเขตแดนบริเวณหลักเขตแดนที่ 46-48 ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอกอสุ่งและจังหวัดสระแก้วพยายามดำเนินการผลักดันเพื่อให้มีการเปิดจุดผ่อนปรนดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ของอำเภอกอสุ่งต่อไป

4.2 ภูมิหลังการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ

4.2.1 ความเป็นมา

กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสหประชาชาติประจำประเทศไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ทุก จังหวัด ลงนาม ประกาศเจตนารมณ์ เพื่อ ประเทศไทย ที่ ยั่งยืน (Statement of Commitment to Sustainable Thailand) 76 จังหวัด 76 คำมั่นสัญญา เพื่อ ความเท่าเทียม เพื่อความยั่งยืน เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2565 โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 76 จังหวัด ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกับ Mr. Gita Sabharwal ผู้ประสานงาน UN ประจำประเทศไทย เพื่อยืนยันถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของกระทรวงมหาดไทยในการบูรณาการ ร่วมกันกับ 7 ภาคีเครือข่าย (Partnership) เป็นหุ้นส่วนสำคัญ ได้แก่ ภาคราชการ ภาคผู้นำศาสนา ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และภาคสื่อสารมวลชน ด้วยการให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ บูรณาการคน ไปสร้างทีมแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในทุกระดับ และบูรณาการงาน ด้วยการผลักดันให้นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะนายกรัฐมนตรี ของพื้นที่ได้เป็นผู้นำขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างต่อเนื่องร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้ง 7 ภาคีเครือข่าย

นอกจากนั้น กระทรวงมหาดไทยได้รับพระราชทานแนวพระราชดำริ หมู่บ้านยั่งยืน มาขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านยั่งยืน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในหมู่บ้าน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDGs) ให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ซึ่งแนวพระราชดำรินี้ได้กล่าวเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2565 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงพระราชทาน หนังสือ Sustainable City ให้ปลัดกระทรวง นายกษมาคมแม่บ้านมหาดไทย และอธิบดีกรมการ พัฒนาชุมชน และประธานชมรมแม่บ้านพัฒนาชุมชน และเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 กระทรวงมหาดไทยพระราชทานอนุญาตในการน้อมนำแนวทางพระดำริมาขับเคลื่อน เพื่อเป็นการ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวาระทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ 36 พรรษา เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2566

4.2.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณวารี นารีรัตน์ราชกัญญา เนื่องในวาระทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ 36 พรรษา
- (2) เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือภัยพิบัติต่างๆ ที่จะมากระทบ
- (3) เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความสมัครสมาน สามัคคี ร่วมมือร่วมใจ ประกอบกิจกรรมสาธารณะ สร้างค่านิยมความเสียสละ จิตอาสา เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันใน 4 สถาบันหลักของชาติ
- (4) เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้าน ทั้งสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- (5) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานราก ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเสมอภาคในหมู่บ้าน
- (6) เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก้ไขปัญหาความยากจน และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ให้ประชาชนในหมู่บ้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (7) เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน สามารถพึ่งตนเองได้ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- (8) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงภายในประเทศ ประชาชนในหมู่บ้าน มีความสุข บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

4.2.3 กลไกในการขับเคลื่อน

การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ อาศัยการทำงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ คณะทำงานขับเคลื่อนระดับตำบลและหมู่บ้านเป้าหมาย ที่เกิดจากการบูรณาการจากหลายภาคส่วนราชการ อาทิ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง และหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคสื่อสารมวลชน ภาคผู้นำศาสนา ในลักษณะของการบูรณาการภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ซึ่งกลไกในการขับเคลื่อนเป็นการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน ใน 6 ระดับ ได้แก่

(1) ระดับกระทรวง คือ คณะกรรมการอำนวยการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน

(2) ระดับกรม แบ่งเป็น 5 คณะทำงานย่อย คือ คณะทำงานประสานงานภาคีเครือข่าย คณะทำงานเฉพาะกิจด้านการบูรณาการแผนงานและยุทธศาสตร์ คณะทำงานเฉพาะกิจด้านติดตามหนุนเสริมและประเมินผล คณะทำงานเฉพาะกิจด้านการจัดการความรู้วิจัย และพัฒนาบุคลากร และคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการสื่อสารสังคมเชิงรุก

(3) ระดับจังหวัด คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

(4) ระดับอำเภอ คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอ เป็นประธาน

(5) ระดับตำบล คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับตำบล โดยมีปลัดอำเภอประจำตำบล เป็นประธาน

(6) ระดับหมู่บ้านเป้าหมาย โดยมี ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน

4.2.4 เป้าหมาย พื้นที่และการดำเนินงาน

เป้าหมาย 76 จังหวัด 878 อำเภอ 7,255 ตำบล 1 หมู่บ้านในทุกตำบล
กรณีเขตอำเภอโคกสูง มี 4 ตำบล 4 หมู่บ้านเป้าหมาย ได้แก่

- (1) บ้านคลองทราย หมู่ที่ 8 ตำบลหนองม่วง
- (2) บ้านน้อย หมู่ที่ 7 ตำบลโคกสูง
- (3) บ้านคลองตะเคียน หมู่ที่ 4 ตำบลหนองแวง
- (4) บ้านโนนสูง หมู่ที่ 2 บ้านโนนหมากมุ่น

4.2.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- (1) จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการดำเนินโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ
- (2) การคัดเลือกเสนอชื่อหมู่บ้านเป้าหมายในการขับเคลื่อนเป็น “หมู่บ้านยั่งยืน” (Sustainable Village) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอพิจารณาคัดเลือกรายชื่อ 1 หมู่บ้านเป้าหมายในทุกตำบล โดยใช้ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือข้อมูลผลการสำรวจปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากระบบ ThaiQM ของกรมการปกครอง หรือข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2 ค) ของกรมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น
- (3) การดำเนินงานขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายวางแผนและขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านยั่งยืน
- (4) คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับตำบล รายงานผลการดำเนินงานพร้อมภาพถ่ายในการจัดกิจกรรม โดยนำเข้าผ่านระบบ MOI War Room
- (5) คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอ ประเมินผลการขับเคลื่อนโครงการฯ และรายงานผลการประเมินผ่านระบบรายงานที่กำหนด
- (6) คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอและคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับตำบล ประชาสัมพันธ์และขยายผลการเรียนรู้ผ่านทางช่องทางต่างๆ

4.2.6 การติดตามประเมินผล

การดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนมีชุดเครื่องมือเป็นดัชนีความยั่งยืน 2 ชุด ซึ่งเป็นทั้งวิธีการ (Mean) และ เป้าหมาย (End) ทั้ง 2 ลักษณะ ในชุดเครื่องมือดังกล่าว

(1) DO Now (ทำทันที) โดยใช้เกณฑ์พื้นฐานหมู่บ้านยั่งยืน 7 ข้อ เป็น Check list ที่ทุกหมู่บ้านต้องดำเนินการในลักษณะ Quick Win

- (1.1) ท้ายอยู่อาศัย มีที่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง มีสุขลักษณะ
- (1.2) ความมั่นคงทางอาหาร
- (1.3) ความสะอาดบ้านเรือน หมู่บ้านชุมชนสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการคัดแยกขยะ
- (1.4) ความสามัคคีรวมตัวเป็นคุ้มบ้าน หอ่อมบ้าน ปือกบ้านฯ เพื่อดูแลช่วยเหลือพึ่งพากัน
- (1.5) ความร่วมมือ มีจิตอาสา มีการพบปะเป็นประจำทั้งในระดับคุ้มบ้าน หมู่บ้าน
- (1.6) มีการปฏิบัติศาสนกิจ ประเพณี และวัฒนธรรม
- (1.7) ความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน

(2) DO NEXT ทำต่อให้ยั่งยืนโดยใช้เกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้าน 5 มิติ 56 ตัวชี้วัด ดังนี้

- (2.1) มิติที่ 1 ด้านสังคม จำนวน 15 ตัวชี้วัด
- (2.2) มิติที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 10 ตัวชี้วัด
- (2.3) มิติที่ 3 ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 13 ตัวชี้วัด
- (2.4) มิติที่ 4 ด้านสันติภาพและสถาบัน จำนวน 10 ตัวชี้วัด
- (2.5) มิติที่ 5 ด้านหุ้นส่วนการพัฒนา จำนวน 8 ตัวชี้วัด

บทที่ 5

ผลการศึกษา

การศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์ (Interviews) โดยสุ่มตัวอย่าง คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการให้ข้อมูลจากคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย เจ้าคณะอำเภอ นายอำเภอโคกสูง พัฒนาการอำเภอ ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตำแหน่ง ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน ประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านเป้าหมายขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน จำนวน 4 คน ซึ่งผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 2 จุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 1 บทบาทของปลัดอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

1. ท่านเห็นว่าปลัดอำเภอมิบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ หรือไม่ ถ้ามีปลัดอำเภอมิบทบาทหน้าที่ อย่างไร

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการระดับอำเภอ ประกอบด้วย ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ผู้แทน ภาคประชาชน ผู้นำศาสนา และผู้ใหญ่บ้าน 4 หมู่บ้านเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทตามกลไกในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานงานกับส่วนราชการ ภาคีเครือข่ายระดับอำเภอ และผู้ใหญ่บ้านเป้าหมาย สำหรับขั้นตอนการขับเคลื่อนโครงการในช่วงแรกของโครงการ เป็นลักษณะของการประชุม อบรมชี้แจง แนะนำ ทั้งในระดับอำเภอ และระดับพื้นที่ และให้หมู่บ้านเป้าหมายเสนอแผนปัญหาความต้องการเพื่อขอรับงบประมาณเพื่อมาดำเนินการขับเคลื่อนฯ ทั้งนี้กิจกรรมที่ขับเคลื่อนเป็นไปตามเกณฑ์พื้นฐานหมู่บ้านยั่งยืน

สมบูรณ์ เผือกสีสุข (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) กล่าวว่า “ในช่วงแรก ปลัดอำเภอได้มีการประชุมพร้อมด้วยส่วนราชการ 2-3 รอบเพื่อชี้แจงการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านเป้าหมาย พร้อมทั้ง แนะนำแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ โดยมีการประชุมเพื่อกำหนดจุดที่จะปลูกผักตามกิจกรรมบ้านนี้มีรักปลูกผักกินเอง ทางนี้มีผลผู้คนรักกัน รวมถึงการอบรมการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ทั้งนี้ให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุน”

บัวลา กาพิมาย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) กล่าวว่า “ปลัดอำเภอมีการมาประชุม แนะนำแนวทางการขับเคลื่อนตามเกณฑ์ตัวชี้วัดหมู่บ้านยั่งยืน โดยให้มีการเขียนโครงการเพื่อขอเงินงบประมาณสร้างโรงเรือนหมู่บ้านละไม่เกิน 300,000 บาท และให้หมู่บ้านเลือกขอยของหมู่บ้าน 2 ซอย เพื่อดำเนินกิจกรรมขอยนี้มีรักปลูกผักแบ่งปัน”

มยุรฉัตร แก้วประพันธ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) กล่าวถึงบทบาทของปลัดอำเภอว่า “ปลัดอำเภอโคกสูง มีการลงพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสอบถามปัญหา อุปสรรคและความต้องการ มีการลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการฯ มีการจัดประชุมชี้แจงแนวทงนโยบายให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบและแบ่งภารกิจที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อร่วมบูรณาการงานที่ได้รับมอบหมาย”

วรรณวีรา วัฒนศิริยานนท์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) กล่าวถึงบทบาทของปลัดอำเภอโคกสูงว่า “ปลัดอำเภอโคกสูง มีบทบาทในการชี้แจง ให้ส่วนราชการ ท้องถิ่น ท้องที่ และหมู่บ้านเป้าหมายเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ แนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ และมีการลงพื้นที่เป้าหมาย สอบถามปัญหา ความเดือดร้อนและความต้องการของพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ ในอำเภอ พร้อมด้วยผู้นำชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ และนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน และขับเคลื่อนโครงการฯ โดยในระดับอำเภอ ปลัดอำเภอมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล ปัญหาความเดือดร้อน ของพื้นที่ นำมาวิเคราะห์ และนำเสนอต่อส่วนราชการอื่นๆ สำหรับในระดับหมู่บ้าน ปลัดอำเภอร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น และส่วนราชการ จัดกิจกรรมตามเกณฑ์พื้นฐานของโครงการฯ เช่น ด้านความมั่นคงทางอาหารบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน”

2. ท่านคิดว่าคุณลักษณะความเป็นผู้นำของปลัดอำเภอมีส่วนในการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างไร

ในส่วนนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ภายใต้กรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้นำ 7 ประการ อันได้แก่ (1) ผู้นำสามารถมีอิทธิพลโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นที่ยอมรับโดยไม่ว่าจำเป็นต้องมีอำนาจหน้าที่ตามตัวบทกฎหมายมารองรับ (2) ผู้นำมีทัศนคติในการมองโลกไปข้างหน้า คือ เป็นผู้มองการณ์ไกลและมีวิสัยทัศน์ (3) ผู้นำให้ความสำคัญกับ “คน” มากกว่า “งาน” (4) ผู้นำสามารถ “นำ” คนจำนวนมากได้ และชอบที่จะทำงาน รวมถึงการเข้าไปอยู่ร่วมกับผู้คน (5) ผู้นำชอบใช้วิธีการกระตุ้นและขอร้องมากกว่าการออกคำสั่ง (6) ผู้นำชอบใช้วิธีการสร้างแรงดึงชักชวนให้คนมาร่วมงาน มากกว่าใช้การออกคำสั่งลงไป และ (7) ผู้นำรักและชอบเสียงเมื่อต้องตัดสินใจ มากกว่าจะดำเนินการเพียงเพื่อรักษาสถานะเดิมเอาไว้ จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ข้อมูลไปในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกัน ทั้งนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกเห็นว่าปลัดอำเภอมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ มี คุณลักษณะผู้นำ 7 ประการ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอ และกลุ่มที่สอง มีความเห็นว่าปลัดอำเภอมีคุณลักษณะที่สำคัญในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน บางประการเท่านั้น ยังไม่เห็นคุณลักษณะในบางประการ และยังจำเป็นต้องปรับปรุงคุณลักษณะสำคัญในประการอื่นๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

2.1 ท่านเห็นว่าปลัดอำเภอมีบทบาทโน้มน้าว กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ ให้ท่านเข้ามาร่วมในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักให้มีความเห็นที่แตกต่างกันออกไปทาง กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทในการกระตุ้น โน้มน้าว ในการให้เข้ามาร่วมในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง หมู่บ้านยั่งยืนฯ ดังเช่น ผู้แทนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นต่อบทบาทการกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าวว่า โดยเห็นว่า “มีการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ ให้ตำบลมีกิจกรรมมีอาชีพ ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน” เช่นเดียวกันกับสุริ จันทร์นอก (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นเห็นว่า “มีบทบาทมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน” นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าการบทบาทการโน้มน้าวของปลัดอำเภอโคกสูงดังกล่าว เป็นไปในลักษณะของการใช้เป้าหมาย และแนวทางการขับเคลื่อนที่ชัดเจนเป็นแรงกระตุ้น โดยเฉพาะอย่างการมุ่งสู่การเป็นหมู่บ้านที่พัฒนาอย่างยั่งยืน ดังเช่น ชิตพิทธ์ อ้นสมบูรณ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นเห็นว่า “มีการโน้มน้าว โดยการชี้ให้เห็นเป้าหมายของโครงการฯ ที่ชัดเจน และขับเคลื่อนตามแนวทางตามตัวชี้วัด” เช่นเดียวกันกับ เอกรัตน์ เสาะพบดี (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “มีบทบาทโน้มน้าว โดยใช้เรื่องการขับเคลื่อนให้หมู่บ้านได้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มแรก โดยมีความคิดเห็นว่าปลัดอำเภอยังไม่ีบทบาทโน้มน้าวหรือกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ ส่วนใหญ่เป็นบทบาทของนายอำเภอ หรือส่วนราชการประจำอำเภอที่มีบทบาทในการโน้มน้าว ดังที่ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) กล่าวว่า” ยังขาดการโน้มน้าว ส่วนใหญ่เป็นนายอำเภอเป็นผู้โน้มน้าว หรือพัฒนาการอำเภอมากกว่า” นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นว่าบทบาทการกระตุ้น โน้มน้าวของปลัดอำเภอเป็นบทบาทเพื่อสนองต่อนโยบายของผู้บังคับบัญชา ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) เห็นว่า “บทบาทการโน้มน้าวหรือกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนเป็นการกระตุ้นตามนโยบายของนาย”

2.2 ท่านเห็นว่าบทบาทปลัดอำเภอมีทัศนคติในการมองโลกไปข้างหน้า กล่าวคือเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลหรือมีวิสัยทัศน์ต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักให้มีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าบทบาทปลัดอำเภอโคกสูงมีทัศนคติมองโลกไปข้างหน้า มีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในพื้นที่ ดังเช่น บุญตา หุ่นประการ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่าปลัดอำเภอ “มีทัศนคติที่ดี มองการณ์ไกล มองไปข้างหน้า” เช่นเดียวกันกับ สุริ จันทร์นอก (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “ในด้านการมีวิสัยทัศน์ ปลัดอำเภอมีความรู้และมีประสบการณ์ในการทำงานมานานจึงคิดว่าน่าจะมีความรู้และสามารถนำสู่การพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนได้” และ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ก็มีความเห็นไปลักษณะเดียวกัน โดยเห็นว่า “มีทัศนคติ วางแผนขับเคลื่อนให้คนในชุมชน รักษาวิถีการดำเนินชีวิตในแบบ การเกษตรควบคู่กับความเจริญและเทคโนโลยียุคปัจจุบันได้”.

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มแรก โดยมีความคิดเห็นว่าปลัดอำเภอยังไม่มียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) “ไม่เท่าไร เนื่องจากยังไม่เป็นรูปธรรม อาศัยการขอความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีงบประมาณ ทำให้ไม่เป็นที่รูปธรรม ยังเดินไม่ค่อยได้” เช่นเดียวกันกับ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “ห่างๆ ยังไม่มีการมองการณ์ไกลในการขับเคลื่อน”

2.3 ท่านเห็นว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอให้ความสำคัญกับคนมากกว่างาน หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักให้มีความเห็นที่แตกต่างกัน กล่าวคือผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าบทบาทปลัดอำเภอโคกสูงให้ความสำคัญกับทั้งคนและงาน ในขณะที่ ผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์พบว่ามีความเห็นที่ต่างออกไปจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรก โดยเห็นว่าบทบาทของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ยังขาดความชัดเจนบทบาทลักษณะด้านการให้ความสำคัญกับคนมากกว่างาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มแรกพบว่าปลัดอำเภอมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับคนและงานในสัดส่วนที่เท่ากัน ดังเช่นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นว่า “ให้ความสำคัญกับคนและงานคู่กัน” เช่นเดียวกันกับ บุญตา หุ่นประการ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “ให้ความสำคัญกับคนและงานเท่ากันเพื่อความยั่งยืน”

ขณะเดียวกัน ในทางตรงกันข้ามจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลอีกกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มแรกโดยพบว่า ปลัดอำเภอมีบทบาทด้านการให้ความสำคัญกับคนมากกว่างานภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน หรือไม้นั้นยังไม่มีความคิดเห็นเพียงพอ ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นต่อกรณีดังกล่าวว่า “ยังมีความไม่ชัดเจน เนื่องจากถ้าให้ความสำคัญกับงานก็ต้องมีการติดตาม อาจจะตามทางไลน์ หรือติดตามเป็นหนังสือสั่งการ และถ้าหากให้ความสำคัญกับคนที่ต้องลงมาดูแลติดตาม ถ้าพูดถึงการขับเคลื่อนฯ คล้ายๆ ปล่อยให้เราขับเคลื่อนไปเรื่อยๆ ขาดการติดตาม”

2.4 ท่านคิดว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอสามารถนำคนจำนวนมากและรวมถึงการเข้าไปอยู่ร่วมกับผู้คน ได้หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทสามารถนำคนจำนวนมากและสามารถเข้าไปอยู่ร่วมกับคนได้ ดังเช่น บุญตา หุ่นประการ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่าปลัดอำเภอมีบทบาทในแง่ของการสร้างการมีส่วนร่วม “ได้ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน” เช่นเดียวกับกับ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) “เข้าไปอยู่ร่วมได้เพราะคนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของส่วนรวมอยู่เป็นประจำ” นอกจากนี้ พิมล จันทะสุนิ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “ปลัดอำเภอสามารถนำจำนวนคนมากได้เพราะมีการติดต่อประสานงานกับพื้นที่อยู่เสมอทำให้คนในชุมชนมีความเคารพและเชื่อถือ ดังนั้นจึงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม”

อย่างไรก็ดี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความที่ต่างกัน โดยเห็นว่าบทบาทของการนำคนจำนวนมากขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญของปลัดอำเภอและทางอำเภอ ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นต่อกรณีดังกล่าวว่า “เรื่องคน อยู่ที่ผู้นำ ถ้าพูดตามที่ว่าช่วงเริ่มส่วนราชการก็มาร่วมกันครบให้ความสำคัญ ผมมองว่าถ้าอำเภอให้ความสำคัญชาวบ้านก็ให้ความสำคัญ แต่ถ้าอำเภอไม่ ชาวบ้านก็ไม่” เช่นเดียวกับ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “ส่วนใหญ่แล้วผู้ใหญ่บ้านจะเป็นคนนำ ประสานผ่านผู้ใหญ่บ้านเป็นหลัก”

2.5 ท่านคิดว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอสามารถขับเคลื่อนโครงการฯ โดยการขอร้อง มากกว่าออกคำสั่ง หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทโดยการขอร้อง มากกว่าออกคำสั่ง และผู้ให้ข้อมูลอีกกลุ่มมีความเห็นว่า ปลัดอำเภอไม่มีบทบาทในด้านการการขอร้องหรือออกคำสั่ง ในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนดังกล่าว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรก พบว่า ภายใต้การขับเคลื่อนโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน ปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทการขอร้องมากกว่าการออกคำสั่ง ดังเช่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) “การขับเคลื่อน โครงการของปลัดอำเภอมาในลักษณะแนะนำส่งเสริมและการขอความร่วมมือกับชุมชน” เช่นเดียวกับ กับ บุญตา หุ่นประการ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “การขอร้องมากกว่าออกคำสั่ง เพราะเห็นใจและเข้าใจชุมชน”

ขณะเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักอีกกลุ่มมีความเห็นที่ต่าง ออกไปจากกลุ่มแรก จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่ง หมู่บ้านยั่งยืนของปลัดอำเภอโคกสูงยังไม่มีบทบาทในลักษณะการขอร้องแต่มีเพียงการชี้แจงโครงการ แนะนำแนวทางการขับเคลื่อนเท่านั้น ดังเช่นความเห็นของ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล , 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “ไม่เชิงขอร้อง หรือบังคับเพียงแต่บอก มีการบอกตัวชี้วัดทำตาม ตัวชี้วัดอยู่ที่หมู่บ้านจะดำเนินการ” เช่นเดียวกับ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่เห็นว่า “ส่วนมากให้ผู้ใหญ่ช่วยกระตุ้นลูกบ้านให้หน่อย”

2.6 ท่านเห็นว่า ปลัดอำเภอสร้างแรงจูงใจชักชวนให้มาร่วมขับเคลื่อนโครงการหนึ่ง ตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ มากกว่าการใช้คำสั่ง หรือไม่อย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทในการชักชวนให้มาร่วมขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว ในทางตรงกันข้าม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นต่อบทบาทของปลัดอำเภอในด้านการชักชวนให้คน มาร่วมขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว โดยพบว่าปลัดอำเภอใช้การสั่งการผ่านผู้นำท้องที่ ในการชักชวน ให้ชาวบ้านมาร่วมกิจกรรม

ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มแรกมีความเห็นว่าปลัดอำเภอมีบทบาทในการชักชวนคนมาร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการดังกล่าว โดยมีการแนะนำรวมถึงชักชวนมากกว่าการใช้คำสั่ง กล่าวคือ ปลัดอำเภอโคกสูง มีบทบาทในลักษณะการชักชวนผ่านการพูดคุยถึงเป้าหมายของโครงการดังเช่น พิมล จันทะสุนี (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “ใช้มีการชักชวน พูดคุยถึงเป้าหมาย ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ” เช่นเดียวกันกับ บุญตา หุ่นประการ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า “มีการชักชวนให้มีส่วนร่วมโครงการมากกว่าการออกคำสั่ง ทำให้คนในชุมชนเข้าร่วมโครงการมากขึ้น”

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า ปลัดอำเภอยังไม่มีบทบาทในลักษณะการชักชวน แต่ใช้บทบาทในลักษณะของการสั่งการผ่านผู้นำท้องที่ในการชักชวนชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการดังกล่าว ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีเห็นว่า “ปกติลงพื้นที่ไม่บ่อย ใช้การสั่งการผ่านผู้นำท้องที่ ถ้ามาคุ้นชินกับพื้นที่ชาวบ้านก็จะรู้จักเข้าใจ แต่นี่ชาวบ้านไม่รู้จัก ถึงแม้จะเป็นผู้รับผิดชอบโครงการแต่ชาวบ้านก็ไม่รู้จักว่าเป็นใคร” เช่นเดียวกันกับ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “สั่งการผ่านผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่ดำเนินการ เช่นวันนี้จะลงไปบ้านนี้ เราก็แนะนำไป”

2.7 ท่านเห็นว่า ปลัดอำเภอกล้าเสี่ยงที่ต้องตัดสินใจ ต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ หรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มแรกเห็นว่าภายใต้การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ปลัดอำเภอโคกสูงมีบทบาทในลักษณะของการตัดสินใจโดยผ่านความเห็นของคณะทำงานประกอบการตัดสินใจ ในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไปจากผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มแรก โดยเห็นว่าปลัดอำเภอยังไม่มีบทบาทกล้าเสี่ยงที่ต้องตัดสินใจต่อการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม

ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มแรกเห็นว่า ปลัดอำเภอมีบทบาทในด้านการตัดใจ โดยอาจเป็นการตัดสินใจโดยผ่านความเห็นของคณะทำงาน ดังเช่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “ปลัดอำเภอจะปรึกษา ขอคำแนะนำความคิดเห็นกับผู้ร่วมงานก่อนตัดสินใจ” เช่นเดียวกันกับ พิมล จันทะสุนี (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความคิดเห็นว่า “อาจต้องมีการประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานเพื่อประกอบการตัดสินใจ”

อย่างไรก็ดี ผู้ให้สัมภาษณ์อีกกลุ่มยังมีความเห็นว่าปลัดอำเภอยังขาดบทบาทในลักษณะของการกล้าเสี่ยงที่ต้องตัดสินใจ ภายใต้การขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7 ที่มีความเห็นว่า “ยังไม่มี อย่างน้อยมีคำสั่งมาผมก็ดำเนินการอยู่แล้ว” เช่นเดียวกันกับผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7 ที่มีความเห็นในลักษณะคล้ายกันว่า “ยังไม่มี เนื่องจากการขับเคลื่อนยังไม่ค่อยเป็นรูปธรรม”

ส่วนที่ 2 จุดแข็ง จุดอ่อน ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

พบว่าในการดำเนินการงานการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอในเขตพื้นที่อำเภอโคกสูง จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นสอดคล้องกันว่าสำหรับ จุดแข็ง ของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการฯ ดังกล่าว คือ มีบทบาทในแง่ของการประสานงานส่วนราชการ ภาคีเครือข่าย ตลอดจนการเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ดังเช่น สมบูรณ์ ผือกสีสุข (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) “ปลัดอำเภอมียจุดแข็ง คือการประสานงานหน่วยงานอื่นๆ ในการขับเคลื่อนโครงการมีการลงพื้นที่ในช่วงแรกของการประชุมชี้แจง”

อย่างไรก็ตาม สำหรับจุดอ่อนของปลัดอำเภอต่อการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวฯ ในภาพรวมผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เห็นว่า ยังขาดการสร้างการรับรู้แก่ประชาชน นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมยังไม่เต็มที่ ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 มีความเห็นว่า “การทำกิจกรรมยังไม่เต็มที่” รวมไปถึงการขาดการลงพื้นที่ติดตามอย่างต่อเนื่องภายหลังการประชุมชี้แจงแล้ว ตลอดจนขาดความแม่นยำในเรื่องข้อมูลพื้นที่ทำให้ขาดการเชื่อมโยงปัญหาและความต้องการของพื้นที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

พบว่าในการดำเนินการงานการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอในเขตพื้นที่อำเภอโคกสูง จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นว่าปลัดอำเภอมียบทบาทสำคัญในดำเนินโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมชี้แจง การประสานงาน การกำกับติดตาม ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนมีความเห็นว่า การดำเนินงานการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ยังมีปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานอยู่บ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นว่า งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้โครงการยังอยู่ในวงจำกัด ตลอดจนมีการโยกย้ายปลัดอำเภอบ่อยครั้งทำให้ขาดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนโครงการฯ ดังเช่น มยุรฉัตร แก้วประพันธ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566)

มีความเห็นว่า “ปลัดอำเภอพึงย้ายมา ดั่งนั้น จึงไม่มีข้อมูลในพื้นที่เพียงพอต่อการพัฒนา และมีการโยกย้ายปลัดอำเภอบ่อย ทำให้การดำเนินโครงการฯ ขาดความต่อเนื่อง”

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ของปลัดอำเภอ ในเขตพื้นที่ อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

พบว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าบทบาทของปลัดอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืนฯ ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้นำ ได้แก่ (1) ผู้นำสามารถมีอิทธิพลโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ (2) ผู้นำสามารถนำคนจำนวนมากได้ และ (3) ผู้นำกล้าและชอบเสี่ยงที่ตัดสินใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ผู้นำสามารถมีอิทธิพลโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นที่ประทับใจต่อผู้อื่น โดยไม่จำเป็นต้องมีอำนาจหน้าที่ตามตัวบทกฎหมายมารองรับ ดังเช่น ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) มีความเห็นว่า “ลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อโน้มน้าว กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ใหญ่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้าน” เช่นเดียวกันกับ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า “ต้องมีความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะอย่างการโน้มน้าว มองงานให้ออก ดูจากโครงสร้างหมู่บ้านที่มีความแตกต่างกันเฉพาะแต่ละหมู่บ้าน การใ้การโน้มน้าวจึงมีความสำคัญ

(2) ผู้นำสามารถ “นำ” คนจำนวนมากได้ และชอบที่จะทำงาน รวมถึงการเข้าไปอยู่ร่วมกับคนจำนวนมากได้ ดังเช่นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความเห็นว่า “เป็นผู้อธิบายข้อมูล และเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ลงพื้นที่ร่วมดำเนินงานกับหมู่บ้าน และเป็นผู้ประสานงานที่ดี มีความตั้งใจ มีเวลาลงมาร่วมดำเนินงานกับชุมชนอย่างจริงจัง” เช่นเดียวกับ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ก็มีความเห็นในลักษณะเดียวกันนี้ว่า “ต้องลงพื้นที่บ่อยๆ อย่างน้อยมาเดือนละครั้ง เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ”

(3) ผู้นำรักและชอบเสี่ยงเมื่อต้องตัดสินใจ มากกว่าจะดำเนินการเพียงเพื่อรักษาสถานะเดิมเอาไว้ ดังเช่น บุญตา หุ่นประการ(การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ที่มีความคิดเห็นว่า “กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก เพื่อให้โครงการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง” เช่นเดียวกันกับ พิมล จันทะสุนี (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) “เป็นบุคคลอัยาศัยดี เข้ากับประชาชนได้ง่าย มีทัศนคติที่ดี เป็นคนลุย” และ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 พฤศจิกายน 2566) ก็มีความเห็นในลักษณะเดียวกันว่า “อันดับแรกต้องกล้าตัดสินใจ แม้นายอำเภอ

จะไม่สั่ง เพราะการขับเคลื่อนมีแนวทางอยู่แล้ว ต้องเสียสละลงมาดู มาตัดสินใจ แก้ไขยังไง เสริมตรงไหน ขาดตรงไหน บางเรื่องผู้นำไม่สั่งตัด ปลัดอำเภอต้องเป็นตัวเสริมสนับสนุน”

บรรณานุกรม

- กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง. (2562). **คู่มือปฏิบัติราชการฝ่ายปกครอง “บทบาทนายอำเภอกับการบริหารจัดการงานพื้นที่”**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธาธาธาธาธาธา.
- กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง. (2558). **คู่มือปลัดอำเภอ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธาธาธาธาธาธา.
- งามพิศ สัตว์สงวน. (2543). **หลักมนุษยวิทยาวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำนง อติวัฒนสิทธิ์. (2532). **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณรงค์ เสียงประชา. (2541). **มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอ เอส พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2544). **ภาวะผู้นำและแรงจูงใจ**. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล. (2542). **มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2544). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- วิทยา วรรณศิริ. (2533). **บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาจากทัศนะของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาจากทัศนะของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในจังหวัด เชียงราย**. วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี. (2563). **ผู้นำ นักบริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายชิตพล อินฤทธิพงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	25 ตุลาคม 2537
สถานที่เกิด	จังหวัดภูเก็ต
วุฒิการศึกษา	ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	33 หมู่ที่ 6 ต.กะทู้ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY